

SEMINAR 3

Spatii vectoriale. SLI, SLD, SG. Baze

Preliminarii

$(V, +, \cdot) / K$, $S \subset V$ subm. $\neq \emptyset$

• S s.m. SLI $\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \forall x_1, \dots, x_n \in S \\ \forall a_1, \dots, a_n \in K \end{array} : \sum_{i=1}^n a_i x_i = 0_V \Rightarrow a_1 = \dots = a_n = 0_K \right]$

SLI = sistem liniar independent

• S s.m. sistem liniar dependent (SLD) $\Leftrightarrow$

$\left\{ \begin{array}{l} \exists x_1, \dots, x_n \in S \\ \exists a_1, \dots, a_n \in K, \text{ nu toti nuli} \end{array} \text{ ai } \sum_{i=1}^n a_i x_i = 0_V \right.$

• S s.m. sistem de generatori (SG) $\Leftrightarrow$

$\forall x \in V, \exists x_1, \dots, x_n \in S \text{ ai } a_1, \dots, a_n \in K \text{ ai } x = \sum_{i=1}^n a_i x_i$

Not $V = \langle S \rangle$

Daca S este SG finit, atunci V s.m. sp. vect. finit generat.

• S s.m. baza $\Leftrightarrow \begin{array}{l} 1) S \text{ este SLI} \\ 2) S \text{ este SG} \end{array}$

(T) Fie $(V, +, \cdot) / K$ sp. vect. finit generat.

B_1, B_2 baze $\Rightarrow \text{card } B_1 = \text{card } B_2 = n = \dim_K V$

OBS1 $n = \text{nr. max de vect dim SLI}$

$= \text{nr. min. de vect dim SG.}$

OBS2

a) $\forall$ subm $\neq \emptyset$ a unui SLI este SLI

b) $\forall$ supram. a unui SLD este SLD.

c) $\forall$ supram. a unui SG este SG

d) Din $\forall$ SG (finit) se poate extrage o baza

e) $\forall$ SLI (finit) se poate completa la o baza

OBS3 $(V, +, \cdot) / K$, $\dim_K V = n$, $B = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$

UAE 1) B baza ; 2) B e SLI ; 3) B e SG.

Lista probleme $S_3 - GAL$

4.03.2022.

- ① Fie $+: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$
 $\cdot: \mathbb{R} \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ definite prin

a) $(x, y) + (x', y') = (x + x', 0)$

$\alpha(x, y) = (\alpha x, \alpha y)$

b) $(x, y) + (x', y') = (x + x', y')$

$\alpha(x, y) = (\alpha x, \alpha y)$

c) $(x, y) + (x', y') = (x + x', y + y')$

$\alpha(x, y) = (0, \alpha y) \quad \forall (x, y), (x', y') \in \mathbb{R}^2, \forall \alpha \in \mathbb{R}.$

Precizați dacă $(\mathbb{R}^2, +, \cdot) / \mathbb{R}$ este spațiu vectorial.

- ② Fie $+: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$
 $\cdot: \mathbb{C} \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ def. prin

$(x, y) + (x', y') = (x + x', y + y')$

$(a + ib) \cdot (x, y) = (ax - by, ay + bx)$

$\forall (x, y), (x', y') \in \mathbb{R}^2, \forall a + ib \in \mathbb{C}, a, b \in \mathbb{R}$

Să se arate că $(\mathbb{R}^2, +, \cdot) / \mathbb{C}$ este sp. vectorial.

- ③ Fie $V = \{x \in \mathbb{R} \mid |x| < 1\}$ și

$\oplus: V \times V \rightarrow V, \quad x \oplus y = \frac{x+y}{1+xy} \quad \forall x, y \in V,$

$\odot: \mathbb{R} \times V \rightarrow V, \quad \alpha \odot x = \text{th}(\alpha \text{ arcth } x) \quad \alpha \in \mathbb{R}.$

unde $\text{th } x = \frac{\sinh x}{\cosh x} = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}} \quad \text{th}: \mathbb{R} \rightarrow (-1, 1)$ bij

$\text{arcth } y = \ln \left(\frac{y+1}{y-1} \right)^{1/2} \quad \text{arcth}: (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$

Să se arate că $(V, \oplus, \odot) / \mathbb{R}$ e sp. vect.

④ Fie $(K, +, \cdot)$ un corp com. și $(V, +, \cdot)$ sp. vect.
Fie $V' \subset V$ subspațiu vect.

Spunem că $v \sim w \Leftrightarrow v - w \in V'$ și

$$\hat{v} = \{w \in V \mid v \sim w\}.$$

$$\text{Fie } V/V' = \{\hat{v} \mid v \in V\}.$$

Să se arate că $(V/V', +, \cdot)$ are str. de sp. vect.

$$(\hat{v} + \hat{u} = \widehat{v+u}, \quad \alpha \cdot \hat{v} = \widehat{\alpha v})$$

⑤ Fie $(K = \{a_0, a_1, a_2, a_3\}, +)$ grupul lui Klein
(i.e. $\forall x \in K$ are prop $\text{ord}(x) = 2$ și $a_0 = e$ el neutru).

$$\text{Fie } \cdot: \mathbb{Z}_2 \times K \rightarrow K$$

$$\hat{0} \cdot a_i = a_0$$

$$\hat{1} \cdot a_i = a_i, \quad \forall i = \overline{0, 3}$$

Să se arate că $(K, +, \cdot)/\mathbb{Z}_2$ este sp. vect.

⑥ Fie sp. vect. $(\mathbb{R}^3, +, \cdot)/\mathbb{R}$

a) Fie sist. de vect. $S = \{(1, m, 1), (m, 1, 1), (1, 0, m)\} \subset \mathbb{R}^3$
 $m \in \mathbb{R}$

1. $m = ?$ ai S este SLI

2. $m = ?$ ai S este SLΔ.

3. Dacă $m = 2$, at S este bază

b) Fie sist. de vect. $S' = \{(1, a_1, a_1^2), (1, a_2, a_2^2), (1, a_3, a_3^2)\} \subset \mathbb{R}^3$
 $a_1, a_2, a_3 \in \mathbb{R}$.

Ce relație verifică a_1, a_2, a_3 ai S' este bază?

7) Fie $\mathcal{M} \vee. (\mathbb{R}^3, +, \cdot) / \mathbb{R}$.

a) Fie $S_1 = \{(1, 1, 0), (1, -1, -1), (2, 0, -1)\}$

Să se extragă din S_1 un SLI maximal S_1' și să se extindă acesta la o bază.

b) Fie $S_2 = \{(1, 2, 3)\}$

Să se arate că este SLI și nu este SG.

Să se extindă S_2 la o bază.

c) $S_3 = \{(1, 0, -1), (2, 1, 3), (1, 1, 1), (-1, 2, 3)\}$ $\begin{cases} 1. \dim \langle S_3 \rangle \\ 2. \det S_3' \subset S_3, \text{ SLI max} \end{cases}$ și să se extindă la o bază.

8) Fie $(\mathbb{R}_2[X], +, \cdot) / \mathbb{R}$.

a) $f = 2x^2 - 3x + 1 \Rightarrow B_1 = \{f, f', f''\}$ bază. Generalizare.

b) $B_2 = \{1, x-1, (x-1)^2\}$ bază. Generalizare.

obs $f = \tilde{f}$ (funcția polinomială asociată).

9) Fie $(\mathbb{R}^2, +, \cdot) / \mathbb{R}$

a) $B = \{(1, 2), (3, 4)\}$ bază

b) $S = \{(1, 2), (3, 4), (4, 2)\}$ este SLI, SG

c) $S' = \{(1, 4)\}$ este SLI, nu e SG.

Să se extindă la o bază.

d) $S'' = \{(1, -1), (2, 3), (3, 2), (1, 4)\}$ este SG

Să se extragă o bază din S'' .

10) Fie $(\mathcal{M}_2(\mathbb{R}), +, \cdot) / \mathbb{R}$.

a) $B = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 5 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \alpha & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \right\} \subset \mathcal{M}_2(\mathbb{R})$

$\alpha = ?$ ca B este bază

b) Fie $S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\} \subset M_2(\mathbb{R})$

S este SLI și să se completeze la o bază.

c) $S' = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 & -1 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \right\} \subset M_2(\mathbb{R})$

1. $\dim \langle S' \rangle = ?$

2. Să se extragă din S' un SLI max și acesta să se extindă la o bază.

(11) $(\mathcal{C}(\mathbb{R}), +, \cdot) / \mathbb{R}$

a) $S = \{f_1, f_2, f_3\}$, $f_1(x) = 1$, $f_2(x) = \sin x$, $f_3(x) = \cos x$
 S este SLI

b) $S' = \{g_1, g_2, g_3\}$, $g_1(x) = 1$, $g_2(x) = \cos x$, $g_3(x) = \sin^2 \frac{x}{2}$
 S' este SLI.

c) $S'' = \{h_1, h_2, h_3\}$, $h_1(x) = e^x$, $h_2(x) = e^{-x}$, $h_3(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$
 S'' este SLI.

(12) Fie sp. vect $(\mathbb{R}^n, +, \cdot) / \mathbb{R}$ cu baza $\{f_1, \dots, f_n\}$.

Să se arate că sp. vect $(\mathbb{C}^n, +, \cdot) / \mathbb{R}$ are baza $\{f_1, i f_1, \dots, f_n, i f_n\}$.

(13) Fie $(V_1, +, \cdot) / \mathbb{K}$ sp. vect și $B_1 = \{e_1, \dots, e_n\}$ baza
 $(V_2, +, \cdot) / \mathbb{K}$ sp. vect și $B_2 = \{f_1, \dots, f_m\}$ bază

Să se arate că sp. vect $(V_1 \times V_2, +, \cdot) / \mathbb{K}$ are baza

$B = \{(e_1, 0_{V_2}), \dots, (e_n, 0_{V_2}), (0_{V_1}, f_1), \dots, (0_{V_1}, f_m)\}$ și

deci $\dim(V_1 \times V_2) = \dim V_1 + \dim V_2 = n + m$

Ex 14. $\text{Fie } (\mathbb{R}^3, +, \cdot) / \mathbb{R}.$

$$S = \{ u_1 = (1, 5, 3), u_2 = (2, 0, 6) \}$$

$$S' = \{ w_1 = (-1, 7, -3), w_2 = (4, 5, 12) \}$$

Să se arate că $\langle S \rangle = \langle S' \rangle$

Ex 15 Arătați că $\dim_{\mathbb{C}}(\mathbb{C}) = 1, \dim_{\mathbb{R}}(\mathbb{C}) = 2$

$$\dim_{\mathbb{C}}(\mathbb{C}^n) = n, \dim_{\mathbb{R}}(\mathbb{C}^n) = 2n$$